

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/106/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213200795
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8213200795.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 36432105, zastúpeného JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., advokátkou, Bratislava, Martinčekova 13 proti žalovaným: 1) V. M., bytom Q. XXX, XXX XX A. Y. 2) E. R., bytom Q. XXX, XXX XX A. Y. 3) B. M., bytom Q. XXX, XXX XX A. Y. 4) N. M., bytom O. O. XXXX/XX, XXX XX K. ako dedičia po poručiteľovi M. M., naposledy bytom Q. XXX, XXX XX A. Y. za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, o zaplatenie sumy 860,40 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č.k. 5C 201/2013-51 zo dňa 10.02.2016 jednohlasne takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa uznesenie.
- II. Nepriznáva sa účastníkom náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Bardejov (ďalej len „prvostupňový súd“) uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia v sume 71,11 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane žalovaných.

Uviedol, v danej veci vzal žalobca svoju žalobu podaním zo dňa 05.09.2013 v celom rozsahu späť a žiadal zastaviť konanie. Prvostupňový súd na základe dispozitívneho úkonu žalobcu rozhodol o zastavení konania uznesením súdu č.k. 5C/201/2013-34 zo dňa 12.03.2015. O trovách konania rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznáva a o trovách vedľajšieho účastníka rozhodne osobitným uznesením.

V odôvodnení uviedol, že pokiaľ s súvislosti so vstupom a účasťou v konaní vznikli vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, má aj vedľajší účastník podľa výsledku konania právo na náhradu účelne vynaložených trov konania, vrátane trov spojených s jeho právnym zastúpením. Účelnosť takýchto trov možno vyvodiť z čl. 47 Ústavy SR. V podstate to znamená, že trovy právneho zastúpenia treba považovať za účelne vynaložené trovy. Právny zástupca uplatnil za vedľajšieho účastníka náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu za 1 úkon právnej pomoci z tarifnej hodnoty veci 956,56 Eur a to za prevzatie a príprava zastúpenia odmenu vo výške 51,45eur, režijný paušál 7,81 Eur a 20 % DPH vo výške 11,85, spolu teda vo výške 71,11 Eur. Prvostupňový súd uložil žalobcovi tieto zaplatiť v lehote 3 dni k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

Poukázal na ust. § 146 ods. 2 veta prvá a § 151 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.)

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Mal za to, že v predmetnom konaní žalovanému žiadne trovy nevznikli a trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka neboli potrebné na účelné bránenia práva. Vedľajší účastník neurobil v priebehu konania žiadny procesný úkon smerujúci k naplneniu svojho účelu, a to ochrane spotrebiteľa, čo je zrejme aj zo skutočnosti, že trovy konania spočívajú z prevzatia a prípravy zastúpenia. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6MCdo/9/2013 a nález Ústavného sudu ČR sp. zn. I. ÚS 3819/13. Taktiež namietal nepreskúmateľnosť predmetného rozhodnutia. Mal za to, že nedostatočným odôvodnením súdneho rozhodnutia porušil súd práva žalovaného vychádzajúce z čl. 47 ods. Ústavy SR.

Navrhol, aby odvolací súd zrušil predmetné uznesenie a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Z obsahu spisu vyplýva, že podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 12.03.2013 vstúpil do konania ako vedľajší účastník na podporu žalovaných Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove právne zastúpený advokátom JUDr. Ambrózom Motykom. Žiadal o doručenie návrhu na začatie konania a súčasne navrhol priznať mu náhradu trov konania. Podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 10.09.2013 vzal žalobca v súlade s ust. 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku svoju žalobu v celom rozsahu späť a navrhol konanie zastaviť. Prvostupňový súd uznesením zo dňa 12.03.2015, č.k. 5C/201/2013-34 konanie zastavil, účastníkom náhradu trov konania nepriznala a vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti uznesenia.

V tejto súvislosti je potrebné si uvedomiť, že oznámenie o vstupe do konania je procesný právny úkon, na ktorý je vedľajší účastník legitimovaný, a to na vstup do konania a na strane druhej je úkon právnej služby, za ktorý je možné účtovať odmenu a táto sa následne stáva trovami konania, pričom ide o úkon prevzatia a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom, ktorý sa štandardne uznáva ako úkon právnej služby, ktorý je spojený s každým právnym zastúpením.

Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie nevidí žiadny dôvod na neposkytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09).

Aktivity vedľajšieho účastníka súvisia s ochranou spotrebiteľa. Ochrana spotrebiteľa súvisí s kvalitou života a jej podoby môžu byť rozmanité. Nemusi ísť výlučne o agendu neprijateľných podmienok (smernica Rady 93/13 EHS), či nekalých obchodných praktík (smernica EP 2005/29), ale o celú škálu rozmanitých vzťahov dopadajúcich na bežných ľuďoch. To platí aj pre zbytočné odkladanie uplatňovania práva s výrazným časovým odstupom, ktoré je spájané aj s rizikom jeho premlčania. Nie je nič výnimočné, že s odstupom času má spotrebiteľ zhoršené podmienky obrany, sťažuje sa dôkazná situácia.

V zmysle rozsudku Súdneho dvora Európskej únie Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu a, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania...., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu.)

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. V množstve súdnych sporov už pomoc združenia pri vstupe do konania môže voči žalobcovi pôsobiť odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku berie svoju žalobu späť.

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu. Účelnosť postupu vychádza zo zákonných dôvodov, ak neprekračuje ich medze. Konštatovať, že je postup vedľajšieho účastníka neúčelný alebo dokonca nevhodný, postráda akúkoľvek logiku. Naopak vzniká otázka, či existuje hospodárnejší postup ochrany spotrebiteľa, ak na procesný úspech stačí vstup vedľajšieho účastníka do konania. Z viacerých sporov je totiž evidentné, že na zastavenie procesu proti spotrebiteľovi postačuje už len samotný vstup vedľajšieho účastníka do konania. Teda by bolo značne problematické nájsť ešte hospodárnejší úkon, ktorý vo svojich dôsledkoch privodí zastavenie konania. Zavinenie zastavenia konania sa posudzuje z procesného hľadiska a súd neskúma vecnú stránku prejednávanej veci (R 49/1993).

Argumentácia žalobcu o neúčelnosti úkonu je alogickou pri dôslednom uplatňovaní ústavného práva na právnu pomoc v konaní pred súdom (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci bol zastúpený advokátom. Už splnomocnením advokáta sa realizuje základné právo účastníka na právnu pomoc v konaní pred občianskoprávnym súdom. Z článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva právo každého na právnu pomoc v konaní pred súdmi, ako aj inými štátnymi orgánmi, alebo orgánmi verejnej správy. Z uvedeného prívlastku „právna“ pomoc vyplýva, že v danom prípade ide o pomoc poskytnutú v kvalifikovanej právnej forme, ktorú môže poskytnúť iba osoba so zodpovedajúcim, tzn. právnickým vzdelaním.

Opodstatnenosť úkonu prevzatia a prípravy právneho zastúpenia pred rozhodnutím vo veci samej je nepochybná, keďže účastník v konaní má právo byť právne zastúpený právnym zástupcom, ak tento prevzal jeho zastupovanie v spore. Pokiaľ právny zástupca vedľajšieho účastníka odporcu riadne prevzal zastupovanie vedľajšieho účastníka, z jeho konania nevznikli žiadne prietahy, či neúčelne realizované úkony súdu, nemožno v takom prípade podľa názoru odvolacieho súdu náklady právneho zastúpenia spojené s týmto úkonom považovať za neúčelné.

Pokiaľ ide o námietku odvolateľa o nepreskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia, odvolací súd považuje túto námietku za nedôvodnú. Základom rozhodnutia prvostupňového súdu je záver o účelnosti trov právneho zastúpenia v súvislosti právnym úkonom prevzatia a príprava zastúpenie právneho zástupcu vedľajšieho účastníka. Vzhľadom na to, že tento záver nie je arbitrárny a je primerane odôvodnený, poskytuje dostatočný podklad pre rozhodovanie odvolacieho súdu o napadnutom uznesení.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná v 1. Rade stratila spôsobilosť byť účastníkom konania smrťou odvolací súd konal s jej dedičom - žalovaným v 1. rade v dôsledku univerzálnej sukcesie.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne (§ 219 ods. 1.s.p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní žalobca úspešný nebol a úspešný vedľajší účastník si trovy odvolacieho konania neuplatnil, ani mu žiadne trovy odvolacieho konania zo spisu nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.